Statuten

November 2024

D66

Statuten

Politieke Partij Democraten 66

Deze Statuten zijn laatstelijk vastgesteld op 23 november 2024 te ’s-Hertogenbosch.

Inhoudsopgave

Artikel 1	De vereniging	2
Artikel 2	Doelstelling en middelen	2
Artikel 3	Huishoudelijk Reglement	2
Artikel 4	Uitgangspunten voor het Huishoudelijk Reglement	3
Artikel 5	Lidmaatschap	3
Artikel 6	Einde lidmaatschap	3
Artikel 7	Onverenigbaarheden	4
Artikel 8	Uitgangspunten van de partijorganisatie.	4
Artikel 9	Vertegenwoordiging	5
Artikel 10	De Algemene Vergadering	6
Artikel 11	De commissies van de ledenvergadering	6
Artikel 12	De Landelijke Besluitvormingscommissie	6
Artikel 13	De Landelijke Verkiezingscommissie	7
Artikel 14	Het bestuur	7
Artikel 15	Taken bestuur	7
Artikel 16	Extra taken Landelijk Bestuur.	8
Artikel 17	Referendum	9
Artikel 18	Ledenraadpleging	11
Artikel 19	Verenigingsjaar	11
Artikel 20	Geldmiddelen	11
Artikel 21	De Landelijke Financiële Commissie	12
Artikel 22	Kandidaatstelling en interne verkiezingen	12
Artikel 23	Beroep op het Geschillencollege	12
Artikel 24	Wijziging van de Statuten	13
Artikel 25	Ontbinding van de Partij	13
Artikel 26	Quorum bij wijziging van de Statuten of ontbinding van de Partij	13

Artikel 1 De vereniging

De vereniging draagt de naam: **POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66**, hierna aan te duiden als "de Partij". De naam kan worden afgekort als "Democraten 66", "D66" en "De Democraten". Zij is gevestigd te 's-Gravenhage. De vereniging is opgericht op veertien oktober negentienhonderd zesenzestig en is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 2 Doelstelling en middelen

1. De Partij stelt zich als sociaal-liberale partij ten doel een politiek te bedrijven waarin zij de mens centraal stelt: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig en streeft naar een democratische, duurzame en open samenleving. Deze uitgangspunten worden nader omschreven in een door de Algemene Vergadering vastgesteld programma houdende de Uitgangspunten. In het bijzonder streeft de Partij naar radicale democratisering van de samenleving en het politieke bestel. De in deze doelstelling vervatte grondgedachte wordt nader uitgewerkt in het partijprogramma, dat ten grondslag ligt aan alle activiteiten van de Partij en haar fracties in de vertegenwoordigende lichamen.
2. De Partij streeft dit doel na door alle geëigende en wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:
    a. het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreden van de Uitgangspunten en het vergroten van hun invloed op onder andere de internationale, Europese, landelijke, provinciale en gemeentelijke politiek;
    b. het bevorderen van verkiezing van partijleden in de vertegenwoordigende lichamen;
    c. het voeren van politieke actie;
    d. het lidmaatschap van een verwante Europese politieke partij.
3. De vereniging beoogt niet het maken van winst met het totaal van haar activiteiten die erop gericht zijn om haar doelstelling te verwezenlijken of te bevorderen.

Artikel 3 Huishoudelijk Reglement

1. De Algemene Vergadering stelt het Huishoudelijk Reglement vast, dat gewijzigd kan worden door een besluit van de Algemene Vergadering, genomen met een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.
2. Het Huishoudelijk Reglement mag niet in strijd zijn met de Statuten. Bevoegdheden, die de Statuten verlenen, worden nader uitgewerkt in het Huishoudelijk Reglement. Slechts die reglementen, die bij of krachtens deze Statuten dan wel bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement kunnen worden vastgesteld door enig partijorgaan, behoren tot de reglementen van de Partij en hebben als zodanig rechtskracht binnen de Partij.
3. In gevallen waarin de Statuten en het Huishoudelijk Reglement niet voorzien, en in spoedeisende onvoorziene gevallen beslist het Landelijk Bestuur, onverminderd zijn verantwoordelijkheid tegenover de Algemene Vergadering.

Artikel 4 Uitgangspunten voor het Huishoudelijk Reglement

Het Huishoudelijk Reglement bevat regels omtrent de organisatie van de Partij, met als uitgangspunten:

a. open kandidaatstelling, directe verkiezing van personen in partijfuncties, beperkte herkiesbaarheid in dezelfde partijfunctie en beperkte mogelijkheid om gelijktijdig meer dan één partijfunctie te bekleden;
b. openbaarheid van vergaderingen en vergaderstukken; in het Huishoudelijk Reglement kan worden geregeld onder welke omstandigheden vergaderingen besloten kunnen zijn en wanneer bestuursstukken niet of beperkt openbaar zijn; alle overige vergaderingen kunnen niet besloten worden verklaard;
c. dat alle ter vergadering aanwezige stemgerechtigde leden slechts één stem mogen uitbrengen en dat geen stem mag worden uitgebracht bij volmacht;
d. vaststelling van kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende organen via directe en geheime verkiezingen door alle ter zake stemgerechtigde leden;
e. dat besluiten, tenzij anders wordt vermeld, worden genomen met gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.

Artikel 5 Lidmaatschap

1. Natuurlijke personen die redelijkerwijs geacht kunnen worden in te stemmen met de uitgangspunten van de Partij, kunnen lid van de Partij worden.
2. Leden zijn zij die zich als lid bij het Landelijk Bestuur hebben aangemeld en door het Landelijk Bestuur als zodanig tot de vereniging zijn toegelaten. Nadere regels hieromtrent worden gesteld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement. Een besluit tot niet-toelating kan slechts worden genomen op gronden, ontleend aan het Huishoudelijk Reglement.
3. Door of namens het Landelijk Bestuur worden geen mededelingen gedaan omtrent het lidmaatschap van de Partij aan andere dan de bevoegde partijorganen.

Artikel 6 Einde lidmaatschap

1. Het lidmaatschap eindigt door:
    a. overlijden van het lid;
    b. opzegging door het lid;
    c. opzegging door de Partij;
    d. ontzetting uit het lidmaatschap.
2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan slechts schriftelijk geschieden uiterlijk één maand voorafgaand aan de opgegeven datum.
3. Een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de Partij kan geschieden ingeval het lid:
    a. ophoudt te voldoen aan de eisen aan het lidmaatschap bij of krachtens deze Statuten gesteld;
    b. zijn financiële verplichtingen gedurende een in het Huishoudelijk Reglement bepaalde termijn niet nakomt;
    c. zich zodanig gedraagt dat van de Partij redelijkerwijs niet gevergd kan

worden het lidmaatschap te laten voortduren.

4. Ontzetting uit het lidmaatschap kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de Statuten, reglementen of besluiten van de vereniging handelt, zoals onder meer in het geval dat, ondanks betalingsherinnering, de jaarlijkse bijdrage niet of niet tijdig wordt betaald of wanneer het lid de vereniging op onredelijke wijze benadeelt. De ontzetting geschiedt door het Landelijk Bestuur dat het betrokken lid ten spoedigste van het besluit, met opgave van redenen in kennis stelt.
5. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de Partij op grond dat redelijkerwijs van de Partij niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren en van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen vier weken na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open bij het Geschillencollege. Het lid wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit onder opgave van redenen in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.
6. Beëindiging van het lidmaatschap op grond van het bepaalde in lid 1 sub c. of d. gaat in op de datum van het verstrijken van de beroepstermijn tegen het besluit dan wel indien beroep is ingesteld op de datum van de uitspraak waarin het beroep ongegrond wordt verklaard.

Artikel 7 Onverenigbaarheden

1. Het lidmaatschap van de Partij is onverenigbaar met:
    a. de kandidaatstelling voor enige andere politieke partij of groepering voor een vertegenwoordigend orgaan indien de Partij vertegenwoordigd is of deelneemt aan de verkiezingen voor dat vertegenwoordigend orgaan;
    b. de vertegenwoordiging van enige andere politieke partij of groepering in een vertegenwoordigend orgaan, indien de Partij vertegenwoordigd is in dat vertegenwoordigend orgaan.
2. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden aanvullende onverenigbaarheden gesteld.

Artikel 8 Uitgangspunten van de partijorganisatie.

1. De partijorganisatie kent drie algemene niveaus:
    a. het landelijke niveau;
    b. het regionale niveau;
    c. het afdelingsniveau.

    Een afdeling kan besluiten (een) deelafdeling(en) in te stellen. Het Huishoudelijk Reglement regelt de voorwaarden waaronder dat kan gebeuren. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels over andere partijorganisatieniveaus gesteld.
2. Op ieder algemeen organisatieniveau, zoals bedoeld in artikel 8 lid 1, bestaan ten minste twee algemene organen, te weten:
    a. de ledenvergadering als het hoogste orgaan voor het betreffende organisatieniveau;

b. het bestuur, dat rechtstreeks door de bij dat organisatieniveau behorende leden wordt gekozen.

3. De Algemene Vergadering op landelijk niveau is het hoogste orgaan voor de Partij als geheel. Het Landelijk Bestuur is het hoogste bestuursorgaan voor de Partij als geheel.
4. De Partij kent als bijzonder orgaan het Geschillencollege.
5. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement wordt de nadere inrichting van elk organisatieniveau geregeld, waarbij:
    a. het Landelijk Bestuur een voor het gehele land dekkende indeling in regio's vaststelt op basis van in het Huishoudelijk Reglement vastgelegde criteria ten behoeve van het bestuurlijke middenniveau;
    b. ieder regiobestuur een voor het gehele gebied dekkende indeling in afdelingen vaststelt op basis van in het Huishoudelijk Reglement vastgelegde criteria ten behoeve van het bestuurlijke basisniveau. Ieder regiobestuur kan in samenspraak met een aanpalend regiobestuur besluiten een regio overschrijdende afdeling op te nemen;
    c. ieder afdelingsbestuur de bevoegdheid heeft een voor het gehele gebied dekkende indeling in deelafdelingen vast te stellen op basis van in het Huishoudelijk Reglement vastgelegde criteria.
6. Partijfuncties zijn alle functies binnen de in dit artikel genoemde algemene en bijzondere organen, alsmede binnen alle overige bij of krachtens deze Statuten dan wel het Huishoudelijk Reglement ingestelde organen, met uitzondering van de ledenvergaderingen.
7. De maximale zittingstermijn in enig bestuur of orgaan van de ledenvergadering kan nooit meer dan twaalf jaar bedragen. Nadere regels omtrent de maximale zittingstermijn worden gesteld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 9 Vertegenwoordiging

1. Het Landelijk Bestuur vertegenwoordigt de vereniging.
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee bestuurders van het Landelijk Bestuur tezamen, waarvan in elk geval een de voorzitter of de vicevoorzitter is.
3. Het Landelijk Bestuur kan de penningmeester machtigen om betalingsopdrachten namens de Partij te ondertekenen.
4. Het Landelijk Bestuur kan volmacht verlenen aan een of meer bestuurders van het Landelijk Bestuur alsook aan anderen, om de Partij binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.
5. In afwijking van lid 1 en lid 2 is de voorzitter of een door de voorzitter aan te wijzen andere persoon, bevoegd tot het tekenen van de machtiging om kandidatenlijsten onder de naam van de Partij aan verkiezingen te laten deelnemen.
6. Geen enkel bij of krachtens deze Statuten of het Huishoudelijk Reglement in te stellen orgaan heeft zelfstandige rechtspersoonlijkheid.

Artikel 10 De Algemene Vergadering

1. De Algemene Vergadering vindt plaats in een door het Landelijk Bestuur aan te wijzen locatie in Nederland. Indien een situatie daartoe aanleiding geeft, kan het Landelijk Bestuur indien en voor zover wettelijk toegestaan besluiten de Algemene Vergadering (deels) digitaal te laten plaatsvinden, waarbij stemgerechtigde leden het stemrecht kunnen uitoefenen door middel van een elektronisch communicatiemiddel. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement en het voor die Algemene Vergadering geldende Reglement Algemene Vergadering worden nadere regels gesteld over het gebruik van elektronische communicatiemiddelen; deze worden uiterlijk bij de oproeping bekendgemaakt.
2. De Algemene Vergadering komt zo vaak bijeen als bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement is geregeld, doch ten minste twee keer per jaar. Aan haar komen alle bevoegdheden toe die niet door de wet of de Statuten aan andere organen zijn opgedragen.
3. Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald worden besluiten met een gewone meerderheid van stemmen genomen.
4. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden regels gesteld omtrent bijeenroeping, aankondiging, agenda, leiding van de vergadering en de wijze waarop besluiten worden genomen, met dien verstande dat bijeenroeping in ieder geval geschiedt door schriftelijke kennisgeving aan de leden.

Artikel 11 De commissies van de ledenvergadering

Voor zover niet tredend in de bevoegdheden van de algemene en bijzondere organen genoemd in artikel 8, kan de Algemene Vergadering commissies dan wel advies- en/of overlegraden instellen ter uitvoering van de door deze Algemene Vergadering nader omschreven opdrachten. De Algemene Vergadering stelt in elk geval al dan niet permanent een Landelijke Financiële Commissie, een Landelijke Verkiezingscommissie en een Landelijke Besluitvormingscommissie in. Samenstelling, bevoegdheden en verplichtingen van de commissies van de Algemene Vergadering en raden van de Algemene Vergadering worden geregeld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement dan wel in het instellingsbesluit. Ten aanzien van de duur van het lidmaatschap van deze organen kan niet worden geregeld dat deze de termijn van drie jaren overschrijdt, met uitzondering van de mogelijkheid van aansluitende herverkiezing. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld.

Artikel 12 De Landelijke Besluitvormingscommissie

1. De Landelijke Besluitvormingscommissie bereidt de besluitvorming voor de Algemene Vergadering voor, bewaakt daarbij de overeenstemming met de Statuten en het Huishoudelijk Reglement. De Besluitvormingscommissie beslist ter vergadering, indien wordt gestemd over een niet schriftelijk vastgesteld voorstel, over de formulering daarvan. De Besluitvormingscommissie stelt de notulen van de Algemene Vergadering of de uitkomst van het referendum vast. De Besluitvormingscommissie draagt zorg voor de procedures rond raadplegingen en behandeling van amendementen, zoals verder uitgewerkt in het

Huishoudelijk Reglement.

2. De Landelijke Besluitvormingscommissie is belast met de bewaking van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement voor de gehele Partij. Aanvullende bevoegdheden voor de Landelijke Besluitvormingscommissie worden gesteld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement.
3. De Landelijke Besluitvormingscommissie is belast met het controleren van de uitvoering van, dan wel terugkoppeling op, besluiten van de Algemene Vergadering.
4. De Landelijke Besluitvormingscommissie kan een systeem ter beschikking stellen waarmee besluiten digitaal worden genomen. Besturen van afdelingen, regio's, netwerken en thema-afdelingen, alsook het Landelijk Bestuur, kunnen besluiten (een deel van) de besluitvorming middels dit systeem te organiseren. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement en/of het geldende Reglement Algemene Vergadering worden nadere regels gesteld over digitale besluitvorming.

Artikel 13 De Landelijke Verkiezingscommissie

1. De Landelijke Verkiezingscommissie is belast met de organisatie van de verkiezing van leden van besturen en commissies en vertegenwoordigers op landelijk niveau.
2. De Landelijke Verkiezingscommissie beslist bindend omtrent de uitslag van verkiezingen voor leden van besturen en commissies en vertegenwoordigers, die tijdens ledenvergaderingen worden gehouden.
3. De Landelijke Verkiezingscommissie is belast met de bewaking van de verkiezingsprocedures voor de gehele Partij.
4. De Landelijke Verkiezingscommissie kan een systeem ter beschikking stellen waarmee personen digitaal verkozen kunnen worden. Iedere verkiezingscommissie als bedoeld in lid 5 van dit artikel kan besluiten gebruik te maken van dit systeem waardoor personen digitaal verkozen kunnen worden. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld over digitale verkiezing van personen.
5. Aanvullende taken en bevoegdheden voor verkiezingscommissies, op landelijk dan wel lokaal niveau, worden gesteld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 14 Het bestuur

1. De leden van de Partij op elk niveau kiezen rechtstreeks het bestuur op dat niveau op een nader bij het Huishoudelijk Reglement te bepalen wijze.
2. Ontslag van de leden van het bestuur geschiedt door de ledenvergadering op een nader in het Huishoudelijk Reglement te bepalen wijze.
3. Het bestuur bestaat, zo mogelijk, uit een oneven aantal leden. De samenstelling en het aftreden van het bestuur geschiedt op een bij Huishoudelijk Reglement vast te stellen wijze.

Artikel 15 Taken bestuur

1. Het bestuur op elk niveau heeft, naast het in algemene zin leidinggeven aan (het

betreffende niveau van) de Partij, in elk geval de verantwoordelijkheid dat aan de ledenvergadering worden voorgelegd:

a. voorstellen met betrekking tot de begroting;
b. de jaarrekening en een meerjarenbeeld;
c. voorstellen met betrekking tot reglementen;
d. voorstellen met betrekking tot het politiek programma.

Na goedkeuring van de ledenvergadering dienen afdelingsbesturen en regiobesturen hun begroting en hun jaarrekening eveneens voor te leggen aan het Landelijk Bestuur.

2. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld omtrent taak en omvang van elk bestuur, alsmede de wijze waarop de taak wordt uitgeoefend en hoe en wanneer omtrent de taakuitoefening verantwoording aan de leden wordt afgelegd; in ieder geval gaat de jaarlijks in te dienen begroting vergezeld van beleidsvoornemens.

Artikel 16 Extra taken Landelijk Bestuur.

1. Het Landelijk Bestuur is belast met de algemene leiding van de Partij en met de uitvoering van de besluiten van de Algemene Vergadering. Tot de taken van het Landelijk Bestuur behoort onder meer:
    a. het vaststellen van een actueel beleidsplan, dat inzicht geeft in de door de vereniging te verrichten werkzaamheden ter verwezenlijking van haar doelstelling;
    b. de wijze van werving van inkomsten;
    c. het beheer van het vermogen van de vereniging en de besteding daarvan. Het Landelijk Bestuur zorgt ervoor dat de beheerkosten van de vereniging in redelijke verhouding staan tot de bestedingen ten behoeve van haar doelstelling.
2. Het Landelijk Bestuur is bevoegd aanvullende reglementen vast te stellen voor huishoudelijke en politieke vergaderingen, mits deze niet in strijd zijn met de Statuten en het Huishoudelijk Reglement.
3. Ingeval van ontstentenis of belet van een of meer bestuurders, berust het bestuur tijdelijk bij de overblijvende bestuurders. Ingeval van ontstentenis of belet van alle bestuurders of de enig bestuurder, berust het bestuur tijdelijk bij de continuïteitscommissie, bestaande uit de voorzitters van de Landelijke Financiële Commissie, de Landelijke Besluitvormingscommissie en de Landelijke Verkiezingscommissie, mits zij bereid zijn deze functie te aanvaarden. Voor de periode dat zij in het bestuur voorzien, treden zij uit de commissie waar zij onderdeel van uitmaken. De plaatsvervangend voorzitters, welke in meerderheid door de commissies verkozen zijn, acteren in dat geval als voorzitter zolang het bestuur bij de continuïteitscommissie berust.
4. Onder belet wordt in deze statuten verstaan:
    a. schorsing. Het Landelijk Bestuur kan besluiten tot schorsing van een of meer van de bestuurders onder opgaaf van reden bij besluit van ten minste twee derde van zijn leden;
    b. tijdelijke opschorting van werkzaamheden;

c. ziekte;
d. onbereikbaarheid,

in de gevallen bedoeld onder sub c en d zonder dat gedurende een termijn van vijf dagen de mogelijkheid van contact tussen een bestuurder en de vereniging heeft bestaan, tenzij het Landelijk Bestuur in een voorkomend geval een andere termijn vaststelt.

5. Bestuurders ontvangen voor de door hen in die hoedanigheid voor de vereniging verrichte werkzaamheden geen beloning, middellijk noch onmiddellijk. Onder beloning wordt niet verstaan:
    a. een redelijke, niet bovenmatige vergoeding voor de ten behoeve van de vereniging gemaakte kosten;
    b. een niet bovenmatig vacatiegeld.
6. Een bestuurder neemt niet deel aan de beraadslaging en de besluitvorming indien de bestuurder daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de vereniging en de met haar verbonden organisatie. De bestuurder heeft - onverminderd het bepaalde in de vorige volzin - wel het recht de desbetreffende vergadering van het bestuur bij te wonen.
7. Wanneer op grond van het bepaalde in de eerste volzin van lid 6 van dit artikel geen enkele bestuurder aan de besluitvorming kan deelnemen, wordt het besluit genomen door de continuïteitscommissie als bedoeld in het derde lid van dit artikel.

Artikel 17 Referendum

1. Nadat een ledenvergadering een besluit heeft genomen kan deze ledenvergadering alsmede het verantwoordelijk bestuur eigener beweging binnen zes weken nadat het besluit is genomen een referendum uitschrijven. Het in een referendum voor te leggen besluit kan geen betrekking hebben op wijzigingen van de statuten, het huishoudelijk reglement, de begroting of personen.
2. Een referendum ten aanzien van de in het eerste lid genoemde besluiten wordt uitgeschreven uiterlijk vier weken nadat het besluit is genomen en het referendumverzoek bij het bestuur is ingediend. Dit referendumverzoek dient te zijn ondertekend door een van de fracties in een vertegenwoordigend lichaam in het betreffende organisatieniveau. Een referendumverzoek kan ook worden ingediend door:
    a. **op landelijk niveau:** ten minste drie procent (3%) van de stemgerechtigde, of als dit aantal meer is dan vijfhonderd (500) leden, ten minste vijfhonderd (500) leden;
    b. **op decentraal niveau:** ten minste tien procent (10%) van de stemgerechtigde leden, of als dit aantal meer is dan vijftig (50) leden, ten minste vijftig (50) leden;

    Indien niet binnen twee weken aan het verzoek gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers op kosten van de Partij en met de medewerking van het Landelijk Bureau zelf tot het uitschrijven van een referendum overgaan. Overeenstemmende bepalingen uit het standaardreglement voor afdelingen en

regio's zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Indien op het tijdstip als bedoeld het tweede lid het quorum als bedoeld in sub b niet gehaald is, krijgen de indieners van een desondanks ingediend verzoek dat is ondertekend door ten minste één procent van de stemgerechtigde leden, een aanvullende termijn van twee weken om het quorum te halen en het verzoek opnieuw in te dienen.
4. Het referendum vindt plaats door middel van een digitale stemming.
5. Hiertoe zendt de Besluitvormingscommissie aan alle stemgerechtigde leden het door de ledenvergadering genomen besluit, de vraagstelling “stemt u in met het bijgevoegde besluit”, het advies van het bestuur alsmede een stembiljet.
6. In een zitting binnen vierentwintig (24) uur na sluiting van de digitale stemming bepaalt de Landelijke Besluitvormingscommissie de uitslag van het referendum. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. De Landelijke Besluitvormingscommissie stelt het model van het proces-verbaal vast. Bij het bepalen van de uitslag worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen die voor sluiting van de digitale stemming zijn ontvangen.
7. Het referendum is slechts geldig indien ten minste tien procent van de stemgerechtigde leden een stembiljet heeft ingezonden.
8. Het resultaat van het referendum is bindend. Hangende de uitslag van het referendum is de uitvoering van het besluit geschorst. Indien het besluit door het referendum wordt verworpen, dan heeft het besluit geen rechtskracht. Wordt het bevestigd, dan werkt het besluit vanaf moment dat de ledenvergadering het besluit nam.
9. De ledenvergadering en het verantwoordelijk bestuur kunnen eigener beweging besluiten ten aanzien van een conceptbesluit inhoudende een politieke stellingname een referendum uit te schrijven. Een referendumverzoek inhoudende een politieke stellingname kan ook worden ingediend door een fractie op het overeenkomstige organisatieniveau, of door:
    a. **op landelijk niveau:** ten minste drie procent (3%) van de stemgerechtigde, of als dit aantal meer is dan vijfhonderd (500) leden, ten minste vijfhonderd (500) leden;
    b. **op decentraal niveau:** ten minste tien procent (10%) van de stemgerechtigde leden, of als dit aantal meer is dan vijftig (50) leden, ten minste vijftig (50) leden.

    Een referendum inhoudende een politieke stellingname wordt uitgeschreven uiterlijk vier weken nadat het referendumverzoek bij het betrokken bestuur is ontvangen. Indien niet binnen twee weken aan het verzoek gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers op kosten van de Partij en met de medewerking van het Landelijk Bureau zelf tot het uitschrijven van een referendum overgaan. Overeenstemmende bepalingen uit het standaardreglement voor afdelingen en regio's zijn van overeenkomstige toepassing.
10. Een in een referendum aangenomen besluit geldt als een besluit van de ledenvergadering.

Artikel 18 Ledenraadpleging

Ieder bestuur is bevoegd over te gaan tot de invoering van de ledenraadpleging. Indien het daartoe overgaat stelt het bestuur een regeling vast, waarin regelingen worden getroffen voor:

a. de vereisten waaraan een verzoek om een ledenraadpleging moet voldoen;
b. het quorum voor de geldigheid van de uitslag;
c. de onderwerpen waarover een ledenraadpleging mogelijk is;
d. de wijze waarop de vraagstelling wordt vastgesteld;
e. de wijze waarop de informatievoorziening omtrent de ledenraadpleging plaatsvindt;
f. de wijze waarop de digitale stemming wordt ingericht.

Artikel 19 Verenigingsjaar

Het verenigings- en boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 20 Geldmiddelen

1. De geldmiddelen van de Partij bestaan uit:
    a. contributies;
    b. donaties;
    c. erfstellingen, met dien verstande dat erfstellingen niet anders kunnen worden aanvaard dan onder het voorrecht van boedelbeschrijving, en legaten;
    d. schenkingen;
    e. subsidies van overheidswege;
    f. alle overige baten.
2. Het Landelijk Bestuur weigert een financiële bijdrage wanneer, naar het inzicht van ten minste eenderde van de leden van het Landelijk Bestuur, daardoor de politieke onafhankelijkheid van de Partij in gevaar kan worden gebracht.
3. De contributieverplichtingen worden vastgesteld door de Algemene Vergadering op voorstel van het Landelijk Bestuur.
4. De vereniging houdt niet meer vermogen aan dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden ten behoeve van haar doelstelling.
5. Onder vermogen dat nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden als bedoeld in lid 4 van dit artikel wordt begrepen:
    a. vermogen of bestanddelen daarvan die krachtens uiterste wilsbeschikking of schenking door de vereniging zijn verkregen, en die op grond van aan die uiterste wilsbeschikking of schenking verbonden voorwaarden, al dan niet in reële termen, in stand moeten worden gehouden;
    b. vermogensbestanddelen voor zover de instandhouding daarvan voortvloeit uit de doelstelling van de vereniging, en
    c. activa en voor de voorziene aanschaf van activa aangehouden vermogensbestanddelen, voor zover de vereniging die activa redelijkerwijs nodig heeft ten behoeve van haar doelstelling.
6. De vereniging mag ter financiering van haar doelstelling werkzaamheden

verrichten of diensten verlenen tegen commerciële tarieven met het oogmerk hiermee, ter financiering van de activiteiten die erop gericht zijn om haar doelstelling te verwezenlijken of te bevorderen, een positief resultaat te behalen. Dit positieve resultaat moet binnen een redelijke termijn geheel of nagenoeg geheel ten goede komen aan haar doelstelling.
7. Bestuurders kunnen niet over het vermogen van de vereniging beschikken als ware het hun eigen vermogen.

Artikel 21 De Landelijke Financiële Commissie

1. De Landelijke Financiële Commissie is belast met het financiële toezicht op het Landelijk Bestuur.
2. De Algemene Vergadering verleent aan het bestuur, al of niet voorwaardelijk, décharge over het gevoerde beheer, zoals een en ander nader is geregeld in het Huishoudelijk Reglement; de Algemene Vergadering gaat hiertoe niet eerder over dan nadat de financiële commissie, aan wie het financiële toezicht op het bestuur is opgedragen, daarover heeft gerapporteerd.
3. De Landelijke Financiële Commissie kan richtlijnen uitvaardigen ten behoeve van de financieel toezichthoudende taak voor de gehele Partij.
4. De Landelijke Financiële Commissie ziet er tevens op toe dat uit de administratie van de Partij duidelijk blijkt:
    a. de aard en omvang van de (eventuele) aan de afzonderlijke bestuurders toekomende onkostenvergoedingen en vacatiegelden;
    b. de aard en omvang van de kosten die door de vereniging zijn gemaakt ten behoeve van het beheer van de vereniging, alsmede de aard en omvang van de andere uitgaven van de vereniging;
    c. de aard en omvang van de inkomsten van de vereniging; en
    d. de aard en omvang van het vermogen van de vereniging.

Artikel 22 Kandidaatstelling en interne verkiezingen

1. Het lidmaatschap van de Partij is vereist om kandidaat te staan voor en de Partij te vertegenwoordigen in enig vertegenwoordigend orgaan, en is tevens vereist om kandidaat te staan voor en lid te zijn van enig bestuursorgaan binnen de Partij.
2. Vereisten inzake lidmaatschapstermijnen en te ondertekenen verklaringen bij kandidaatstellingen worden geregeld bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 23 Beroep op het Geschillencollege

Tegen beslissingen van of namens partijorganen, anders dan ledenvergaderingen, die de rechtspositie van een lid of een ander partijorgaan raken, staat voor leden en partijorganen beroep open bij het Geschillencollege. Onder lid wordt mede verstaan de kandidaat die niet voldoet aan de lidmaatschapstermijnen zoals nader beschreven in het Huishoudelijk Reglement alsmede degene die niet als lid is toegelaten. Met een beslissing wordt gelijkgesteld de al dan niet uitdrukkelijke weigering een beslissing te nemen. Bij of krachtens het Huishoudelijk Reglement worden nadere regels gesteld, waarin ook de beslechting van andere geschillen aan het Geschillencollege kan worden

opgedragen.

Artikel 24 Wijziging van de Statuten

1. Wijziging van deze Statuten is mogelijk door een besluit van de Algemene Vergadering waarin ten minste drie procent (3%) van de stemgerechtigde leden, of als dit aantal meer is dan vierhonderdvijftig leden (450), ten minste vierhonderdvijftig leden (450) bijeen is, genomen met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Voor een wijziging van artikel 25, eerste lid, is ten minste een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen noodzakelijk.
2. Een wijziging treedt niet eerder in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt en verleden.

Artikel 25 Ontbinding van de Partij

1. Een besluit tot ontbinding van de Partij wordt door de Algemene Vergadering waarin ten minste vijftig procent (50%) van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met ten minste een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
2. Het Landelijk Bestuur stelt bij het besluit tot ontbinding de bestemming van het overschot na vereffening vast. De bestemming is zoveel mogelijk in overeenstemming met het doel van de vereniging, met dien verstande dat het overschot besteed wordt ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling of een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt.
3. Bij ontbinding van de Partij geschiedt de liquidatie door het Landelijk Bestuur.

Artikel 26 Quorum bij wijziging van de Statuten of ontbinding van de Partij

1. Een besluit als bedoeld in artikel 24 of artikel 25 kan alleen worden genomen indien de Algemene Vergadering is bijeengeroepen met de mededeling dat aldaar een dergelijk besluit zal worden voorgesteld. De termijn voor bijeenroeping tot een zodanige Algemene Vergadering bedraagt tenminste dertig (30) dagen.
2. Indien aan de quorumvereisten bij deze Algemene Vergadering niet wordt voldaan, wordt in het geval van artikel 24 de besluitvorming verdaagd naar een eerstvolgende Algemene Vergadering en in het geval van artikel 25 op een termijn van dertig dagen een nieuwe Algemene Vergadering uitgeschreven met dezelfde agenda, waarbij aan de stemgerechtigde leden wordt gemeld dat het vereiste quorum dan niet aanwezig behoeft te zijn voor het nemen van rechtsgeldige beslissingen.
3. De letterlijke tekst van een voorstel tot wijziging van Statuten of Huishoudelijk Reglement of tot ontbinding van de Partij wordt:
    a. ten minste veertien (14) dagen voor de Algemene Vergadering op de website van de Partij gepubliceerd en;
    b. op de Algemene Vergadering digitaal beschikbaar gesteld.